

Vergaderjaar 2004–2005

29 658

Wet toezicht accountantsorganisaties

Nr. 8

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 8 november 2004

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1, eerste lid, onderdeel e, wordt «die accountantsverklaringen afgeeft» vervangen door: die bevoegd is accountantsverklaringen af te geven.

B

In het eerste lid van artikel 5 wordt de zinsnede «een accountantsorganisatie die geen accountantsorganisatie als bedoeld in artikel 4, tweede lid» vervangen door «een aanvrager die geen accountantsorganisatie als bedoeld in artikel 4, tweede lid» en de zinsnede «voldoen aan het bij of krachtens paragraaf 3.1.1, met uitzondering van de artikelen 16, vierde lid, 18 en 19, en afdeling 3.2 bepaalde» vervangen door «voldoen aan het bij of krachtens paragraaf 3.1.1 en afdeling 3.2 bepaalde, met uitzondering van de artikelen 16, vierde lid, 18 en 19».

C

Onder vernummering van paragraaf 3.1.1 tot paragraaf 3.1.2 en paragraaf 3.1.2 tot 3.1.3 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 3.1.1 Toepassingsbereik

Artikel 11a

De voorschriften in deze afdeling zijn van toepassing op accountantsorganisaties waaraan een vergunning is verleend.

D

Het eerste lid van artikel 19 komt als volgt te luiden:

1. De accountantsorganisatie verricht geen wettelijke controle bij een organisatie van openbaar belang, indien een aan haar verbonden of bij

haar werkzame externe accountant zeven aaneengesloten jaren bij die accountantsorganisatie verantwoordelijk of mede verantwoordelijk is geweest voor de totstandkoming of de uitvoering van een opdracht tot het verrichten van een wettelijke controle bij die betreffende organisatie van openbaar belang.

E

Artikel 20 komt te luiden:

Artikel 20

1. Een accountantsorganisatie richt de bedrijfsvoering zodanig in dat deze een beheerste en integere uitoefening van haar bedrijf waarborgt.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het eerste lid. Deze regels hebben betrekking op:

a. integriteit, waaronder wordt verstaan:

1°. het tegengaan van verstrengeling van tegenstrijdige belangen;

2°. het tegengaan van betrokkenheid van de accountantsorganisatie, de externe accountants of andere medewerkers van de accountantsorganisatie bij strafbare feiten en wetsovertredingen die het vertrouwen in de accountantsorganisatie of in de financiële markten kunnen schaden;

3°. het tegengaan van relaties met cliënten die het vertrouwen in de accountantsorganisatie of in de financiële markten kunnen schaden;

b. het voorkomen dat bij het verrichten van wettelijke controles de onafhankelijkheid in het geding komt van de externe accountants of andere medewerkers van de accountantsorganisatie die ten behoeve van die wettelijke controles werkzaamheden verrichten;

c. andere bij algemene maatregel van bestuur te noemen onderwerpen.

F

In artikel 47 wordt «de accountantsorganisatie» vervangen door: de accountantsorganisatie waaraan een vergunning is verleend.

G

Artikel 68, onderdeel C, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel b wordt de zinsnede «bij en krachtens de artikelen 12 en 16 tot en met 20» vervangen door: bij en krachtens de artikelen 12, 16, 17 en 20.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

9. Indien een provincie wordt aangewezen als organisatie van openbaar belang als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel h, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, zijn de artikelen 18 en 19 van die wet van overeenkomstige toepassing op deze provincie.

H

Artikel 69, onderdeel C, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt de zinsnede «de artikelen 22 en 23» vervangen door: de artikelen 23 en 24.

2. In onderdeel b wordt de zinsnede «bij en krachtens de artikelen 12 en 6 tot en met 20» vervangen door: bij en krachtens de artikelen 12, 16, 17 en 20.

3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
9. Indien een gemeente wordt aangewezen als organisatie van openbaar belang als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel h, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, zijn de artikelen 18 en 19 van die wet van overeenkomstige toepassing op deze gemeente.

I

Artikel 70 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na onderdeel C wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Cc

In artikel 19 wordt onder vernummering van het tweede lid tot derde lid een lid ingevoegd, luidende:

2. Tenzij bij verordening anders is bepaald, kan een lid aan een ander lid schriftelijk volmacht verlenen tot het uitbrengen van zijn stem. Een lid kan voor ten hoogste drie andere leden een stem uitbrengen. Leden van het bestuur kunnen niet als gevolmachtigde optreden.

2. In onderdeel H wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma, een onderdeel ingevoegd, luidende:

f. indien de ingeschrevene na de tenuitvoerlegging van een dwangbevel in gebreke blijft de jaarlijkse bijdrage, bedoeld in artikel 30, te voldoen.

3. Na onderdeel H wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Hh

Artikel 50 komt te luiden:

Artikel 50

Van elke doorhaling van een inschrijving in het accountantsregister wordt door het bestuur op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze mededeling gedaan.

J

Artikel 71 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na onderdeel B wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Bb

1. In artikel 16 wordt onder vernummering van het tweede lid tot derde lid een lid ingevoegd, luidende:

2. Tenzij bij verordening anders is bepaald, kan een lid aan een ander lid schriftelijk volmacht verlenen tot het uitbrengen van zijn stem. Een lid kan voor ten hoogste drie andere leden een stem uitbrengen. Leden van het bestuur kunnen niet als gevolmachtigde optreden.

2. In onderdeel J wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma, een onderdeel ingevoegd, luidende:

f. indien de ingeschrevene na de tenuitvoerlegging van een dwangbevel in gebreke blijft de jaarlijkse bijdrage, bedoeld in artikel 27, te voldoen.

3. Na onderdeel J wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Jj

Artikel 65 komt te luiden:

Artikel 65

Van elke doorhaling van een inschrijving in het accountantsregister wordt door het bestuur op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze mededeling gedaan.

K

Artikel 75, eerste lid, komt te luiden:

1. Het is een accountantsorganisatie toegestaan om na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet zonder vergunning haar werkzaamheden ten behoeve van het uitvoeren van wettelijke controles voor te zetten dan wel opdrachten tot uitvoering van wettelijke controles te aanvaarden, onder de in het tweede lid genoemde voorwaarden.

L

Artikel 76 komt als volgt te luiden:

Artikel 76

De besluiten die voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet zijn genomen door onderscheidenlijk het examenbureau, bedoeld in artikel 74, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants, het curatorium, bedoeld in artikel 75, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants en het examenbureau, bedoeld in artikel 85, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten, en die betrekking hebben op een periode na bedoeld tijdstip, worden na dat tijdstip geacht te zijn genomen door de Commissie eindtermen accountantsopleiding, bedoeld in artikel 69, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants.

M

Na artikel 76 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 76a

In geval voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet beroep is ingesteld tegen een op grond van de Wet op de Registeraccountants genomen besluit door het examenbureau, bedoeld in artikel 74, eerste lid, van die wet of het curatorium, bedoeld in artikel 75, eerste lid, van die wet, onderscheidenlijk tegen een op grond van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten genomen besluit door het examenbureau, bedoeld in artikel 85, eerste lid, van die wet of het curatorium, bedoeld in artikel 89, eerste lid, van die wet wordt op het bezwaar en beroep beslist met toepassing van het voor dat tijdstip geldende recht.

Artikel 76b

1. Een door het examenbureau, bedoeld in artikel 74, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants, voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel afgegeven verklaring van gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 79a, eerste of tweede lid, is geldig tot uiterlijk 31 december 2008.

2. Een door het examenbureau, bedoeld in artikel 85, eerste lid, van de

Wet op de Accountants-Administratieconsulenten, voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel afgegeven verklaring van gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 91, eerste lid, is geldig tot uiterlijk 31 december 2008.

N

Na artikel 77 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 77a

Voor de plaatsing van deze wet in het Staatsblad stelt Onze Minister de nummering van de artikelen van deze wet opnieuw vast en brengt hij de in deze wet voorkomende aanhalingen van de artikelen met de nieuwe nummering in overeenstemming.

Toelichting

Algemeen

De wijzigingen in deze nota hebben betrekking op de begrippen «externe accountant» en «accountantsorganisatie». Daarnaast bevat deze nota wijzigingen in de Wet RA en de Wet AA die op verzoek van de beroepsorganisaties zijn opgenomen. Verder bevat de nota een aantal wijzigingen van tekstuele aard. Tot slot zijn de bepalingen inzake het overgangsrecht aangevuld. Zie verder de artikelsgewijze toelichting.

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de volgende passage op blz. 74 van de memorie van toelichting te verduidelijken: «Dit houdt in dat de CEA de accountantsorganisaties regelmatig zal (doen) bezoeken om te beoordelen of de praktijkstages voldoen aan de eindtermen». Deze passage zou ten onrechte impliceren dat controlevaardigheid uitsluitend kan worden verkregen door te oefenen met jaarstukken die onder de wettelijke controleplicht vallen. Ook financiële verantwoordingen, die – op soortgelijke wijze als jaarrekeningen, geconsolideerde jaarrekeningen overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek – inzicht geven in de financieel-economische situatie van de instellingen waarop die verantwoordingen betrekking hebben, zijn geschikt om de bedoelde vaardigheid op te doen. De controle van deze opstellingen, die verschillen van de financiële verantwoordingen waar de wettelijke controle betrekking op heeft, dient wel minimaal inhoudelijk en qua niveau vergelijkbaar te zijn met de wettelijke controle van jaarrekeningen en dient ten minste dezelfde controlevaardigheden te vereisen. Met andere woorden, behoeft niet per definitie te worden gedaan bij een accountantsorganisatie, maar zou eventueel kunnen worden gedaan bij bijvoorbeeld een departementale auditdienst of gemeentelijke accountantsdienst.

Artikelsgewijs

A

Deze wijziging is opgenomen om te verduidelijken dat het gaat om een accountant die de bevoegdheid heeft om accountantsverklaringen af te geven. De tekst in het oorspronkelijke wetsvoorstel zou ten onrechte de indruk zou kunnen wekken dat een accountant alleen de hoedanigheid van externe accountant bezit indien hij daadwerkelijk accountantsverklaringen afgeeft.

B

Voorgesteld wordt om het eerste lid te wijzigen. De AFM zou op grond van de huidige redactie van het voorgestelde eerste lid geen vergunning kunnen verlenen aan ondernemingen en instellingen die tot op het moment van aanvraag van de vergunning geen wettelijke controles hebben verricht. Dit zou voor de praktijk onwenselijk zijn, aangezien er ondernemingen of instellingen zijn die bijvoorbeeld cliënten hebben die binnenkort onder een wettelijke controleplicht zullen gaan vallen of omdat zij betrokken zijn in een offerteronde voor een cliënt voor wie een wettelijke controleplicht geldt. Met de eerste wijziging in dit lid wordt deze onbedoelde situatie hersteld.

De andere wijziging in dit lid is van redactionele aard.

C

De nieuwe paragraaf 3.1.1 is ingevoegd om te bewerkstelligen dat de voorschriften van afdeling 3.1 uitsluitend van toepassing zijn op vergunninghoudende accountantsorganisaties. Immers, aan accountantsorganisaties als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van het wetsvoorstel (o.a. gemeentelijke en provinciale accountantsdiensten) wordt geen vergunning verleend en door deze nota van wijziging zijn de voorschriften in afdeling 3.1 op hen niet krachtens het wetsvoorstel van toepassing. In de Gemeentewet en de Provinciewet wordt een aantal van deze voorschriften op de gemeentelijke en provinciale accountantsdiensten van overeenkomstige toepassing verklaard (zie de artikelen 68 en 69 van het wetsvoorstel).

D

De voorgestelde wijziging is van redactionele aard.

E

De voorgestelde wijziging is opgenomen om dit artikel in overeenstemming te brengen met de gelijklopende artikelen 2:43, tweede lid, onderdeel b, en 3:3.5, tweede lid, onderdeel b, in het voorstel van wet houdende regels met betrekking tot de financiële markten en het toezicht daarop (Wet op het financieel toezicht).

F

Deze wijziging wordt voorgesteld ter verheldering. De AFM kan alleen aanwijzingen geven aan vergunninghoudende accountantsorganisaties. Zie ook de toelichting onder C.

G

In onderdeel b werden de artikelen 18 en 19 van het wetsvoorstel van overeenkomstige toepassing verklaard op de gemeente. Aangezien deze bepalingen uitsluitend betrekking hebben op organisaties van openbaar belang, en deze organisaties bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zullen worden aangewezen, wordt voorgesteld de toepassing van deze artikelen afhankelijk te maken van een eventuele aanwijzing van een gemeente als organisatie van openbaar belang. Dit wordt geregeld in het voorgestelde negende lid.

H

De voorgestelde wijziging in onderdeel a is van redactionele aard. Ten onrechte werd verwezen naar de artikelen 22 en 23 in plaats van naar de artikelen 23 en 24. Zie verder de toelichting onder G.

I

De voorgestelde wijziging van artikel 19 van de Wet AA beoogt het mogelijk te maken dat leden bij schriftelijke volmacht kunnen stemmen, zodat meer leden kunnen worden betrokken bij de besluitvorming op de ledenvergadering.

Door toevoeging van een onderdeel f aan artikel 48, eerste lid, van de Wet AA wordt voorkomen dat ingeschrevenen zonder de jaarlijkse bijdrage te voldoen, profiteren van de uitgevoerde taken en verleende diensten van de beroepsorganisatie. Indien de jaarlijkse bijdrage na de tenuitvoerlegging van een dwangbevel nog niet wordt voldaan, rest slechts het aanvragen van het faillissement van de ingeschrevene. Als gevolg van de toevoeging van onderdeel f behoeft hiertoe niet over te worden gegaan.

Thans bepaalt artikel 50 van de Wet AA dat zowel ten aanzien van de inschrijving als de doorhaling van een inschrijving in het accountantsregister mededeling wordt gedaan. Aangezien een ieder bij de beroepsorganisatie kan nagaan of iemand is ingeschreven in het accountantsregister, is een mededeling hierover overbodig. Door de schrapping van deze verplichting worden bovendien de administratieve lasten verminderd.

J

Zie de toelichting onder I.

K

De voorgestelde wijziging van artikel 75, eerste lid, van het wetsvoorstel beoogt te bewerkstelligen dat een accountantsorganisatie tijdens de beoordeling door de AFM van haar vergunningaanvraag nieuwe controleopdrachten kan aanvaarden.

L

Voorgesteld wordt de inhoud van artikel 76 te doen vervallen (zie ook de reactie van de regering op een vraag van de leden van de CDA-fractie in de nota naar aanleiding van het verslag), omdat dit overgangsartikel een bron van misverstanden vormt.

In plaats daarvan wordt de volgende overgangsregeling opgenomen. Met de inwerkingtreding van de voorgenomen wet houden de twee examenbureau's en het curatorium op te bestaan. De besluiten die zij hebben genomen kunnen betrekking hebben op een periode na het tijdstip van inwerkingtreding van de voorgenomen wet (bijvoorbeeld verklaringen van gelijkwaardigheid). Als overgangsregeling worden dit soort besluiten toegerekend aan de Commissie eindtermen accountantsopleiding (hierna: CEA). De CEA wordt daarmee geacht het bestuursorgaan te zijn geweest dat deze besluiten heeft genomen en daardoor degene die het bezwaar en beroep tegen deze besluiten in behandeling neemt.

M

De overgangsbepaling in artikel 76a beoogt te regelen dat het beroep dat wordt ingesteld tegen een besluit genomen door een van de examenbureau's of het curatorium wordt behandeld naar «oud recht». Hierdoor wordt de rechtszekerheid gediend.

De overgangsbepaling in artikel 76b beoogt te regelen dat studenten die met een opleiding zijn begonnen voor inwerkingtreding van de voorgenomen wet, voldoende gelegenheid krijgen hun opleiding volgens het oude systeem af te ronden. Verwacht wordt dat de accountancyopleidingen die onderwijsinstellingen aanbieden op 31 december 2008 zullen zijn geaccrediteerd. Voor studenten die bij inwerkingtreding van de voorgenomen wet een nominale studieduur van meer dan drie jaar voor de boeg hebben, zullen de onderwijsinstellingen schakelprogramma's kunnen ontwikkelen.

De Minister van Financiën,
G. Zalm